

حافظہ

آلن بادلی ، مایکل آیزنک ، مایکل سی اندرسون

(جلد دوم)

ترجمہ :

دکتر محمد احمد پناہ - دکتر محمد حقیقی

دانشیار گروہ روانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی همدان

۱۳۹۳

سرشناسه : بادلې، آلن

عنوان و نام پدیدآور: حافظه / آلن بادلې، مایکل آیزنک، مایکل سی اندرسون؛ ترجمه: محمد احمدپناه، محمد حقیقی

مشخصات نشر: همدان: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی همدان، ۱۳۹۳

مشخصات ظاهری: ج: مصور

فروست: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی همدان: ۲۳۱

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۹۵۰-۷۹-۲

موضوع: حافظه

شناسه افزوده: آیزنک، مایک، پدیدآور

شناسه افزوده: اندرسون، مایکل سی، پدیدآور

احمدپناه، محمد، مترجم

حقیقی، محمد، مترجم

رده بندی کنگره: ۱۳۹۳ ج ۲ ب ۲ / BF ۳۸۵

رده بندی دیویی: ۱۵۳/۱۲

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قطع: وزیری

۹۳/۱۹/۲۱۷

۲۳۱

شماره کتاب:

همدان، مقابل پارک مردم، دانشگاه علوم پزشکی همدان، معاونت تحقیقات و فناوری، اداره انتشارات

کدپستی ۶۵۱۷۸، تلفاکس ۰۸۱۱-۸۳۸۰۹۲۴

e-mail: medicalnashr@yahoo.com

پیشگفتار

علوم شناختی دانشی میان رشته ای و علمی بمنظور مطالعه ذهن است. روش شناسی مقدماتی آن روش علمی است و ویژگی اصلی علوم شناختی رویکرد میان رشته ای آن است. این علم حاصل کوشش محققان و پژوهشگران رشته های مختلف است که شامل فلسفه، روانشناسی، زبان شناسی، هوش مصنوعی، رباتیک و علوم اعصاب می شود. رویکرد میان رشته ای در این دانش نشان می دهد که بدلیل پیچیدگی ذهن و مطالعات مرتبط با آن، نمیتوان دیدگاهی تک بعدی را انتخاب نمود. بتعبیر فردنبردگ و سیلورمن علوم شناختی یک تلاش متحد بین پژوهشگران رشته های مختلف برای بررسی ذهن با روش های علمی است. بدون تردید علوم شناختی بواسطه تاثیرگزاری و پیدایش رایانه اهمیت خاصی پیدا کرده است. دانشمندان علوم شناختی ذهن را همچون یک ماشین یا سازوکار خاصی می نگرند و سعی آنها هم بر این است تا این نوع ذهن را بفهمند. رویکردهای رایج در علوم شناختی عبارتند از:

رویکرد فلسفی: مساله آگاهی در کانون توجه این رویکرد قرار دارد.

رویکرد روانشناسی: رویکردی علمی به ذهن و رفتار با مکتب هایی همچون اراده گرایی، ساختارگرایی، کارکردگرایی، روانشناسی گشتالتی، روانکاوی و رفتارگرایی

رویکرد شناختی: حرکتی اعتراضی به جنبش رفتارگرایی و تاکید بر مطالعه عملکردهای ذهنی با اصطلاحاتی مانند بازنمایی، توجه، حافظه، تصور و حل مساله

رویکرد علوم اعصاب: تلاش برای توضیح فرایندهای شناختی با استفاده از مفاهیم بکار گرفته شده در سازوکارهای مغزی

رویکرد شبکه ای: این رویکرد از عصب شناسی مشتق شده و در آن ذهن به عنوان مجموعه ای از واحدهای محاسبه گر در نظر گرفته می شود.

رویکرد تکاملی: این رویکرد نظریه انتخاب را برای فرایندهای ذهنی انسان در نظر گرفته و بکار می برد. همچنین بدنبال پاسخ به این سوال است که نیروهای انتخابگر که بر اجداد ما عمل کردند کدامند و چگونه این نیروها، ساختارهای شناختی که اکنون واجد آن هستیم را شکل داده اند.

رویکرد زیان‌شناسی: این حوزه به بررسی توانایی های زبان و مناطق درگیر مغز در زبان می پردازد.
رویکرد هوش مصنوعی: هدف اصلی این حوزه ساخت وسایلی است که فرایندهای پیچیده تفکر را تقلید کنند.

رویکرد رباتیک: هرچند دست اندرکاران هوش مصنوعی به دنبال ساخت ابزارهایی هستند "فکر" میکنند ولی محققان رشته رباتیک بدنبال ساخت ماشین هایی هستند که "عمل" کنند.

شاخه های اصلی علوم شناختی

روان شناسی شناختی: روان شناسی شناختی به بررسی فرایندهای درونی ذهن از قبیل حل مسئله، حافظه، ادراک، شناخت، زبان و تصمیم گیری می پردازد.

علم اعصاب شناختی: علم اعصاب شناختی بررسی مغز و فعالیت های آن می پردازد. در حالی که روان شناسی شناختی وقایع ذهنی را مستقل از فعالیت مغزی بررسی می کند، رویکرد علم اعصاب شناختی بر این پایه استوار است که فعالیتهای ذهنی برخاسته از فعالیتهای مغزی است و بدین ترتیب توضیح فرایندهای شناختی مستلزم گردآوری اطلاعات درباره مغز می باشد.

زبان شناسی شناختی: این حوزه از ساختار ظاهری زبان فراتر رفته، و به بررسی عملیات بنیادی بسیار پیچیده تری می پردازد که موجب دستور زبان، مفهوم سازی، سخن گفتن و تفکر است.

فلسفه ذهن: فلسفه ذهن مطالعه ماهیت ذهن، فعالیتهای ذهن، خصوصیات ذهن، هشیاری و رابطه آنها با بدن مادی می پردازد.

همچنین میتوان به رشته های جدیدی همچون روان درمانی شناختی، شناخت اجتماعی و روان شناسی سیاسی، روان شناسی تحلیل اطلاعات و رسانه های گروهی، روان شناسی تغییر ذهن، علوم دفاع شناختی، اقتصاد شناختی، مهندسی شناختی اشاره کرد.

کتاب حاضر یکی از معتبرترین کتابهای علوم شناختی با تاکید بر حافظه در روانشناسی شناختی است. نویسندگان کتاب از نام آوران و پیشگامان مطالعه علمی حافظه هستند. از جمله مزیت های این کتاب این است که نویسندگان در عین اینکه بر زوایای مختلف حافظه اشرف دارند، برای غنی تر کردن محتوای کتاب، هر یک تالیف فصلهایی از کتاب را که در آن حوزه ها، پژوهش و کار علمی بیشتری انجام داده اند، بر عهده گرفته اند.

به دلیل حجم زیاد ، مترجمین بر آن شدند که کتاب را در دو جلد به شکل جلد اول (هشت فصل) و جلد دوم (هشت فصل) منتشر نمایند . در این کتاب همه جنبه های حافظه همراه با مثالهای دقیق و برگرفته از موضوعات زندگی روزمره مورد توجه بوده و میتواند به عنوان منبع اصلی درس حافظه به شکل مستقل و یا در کنار منابع دیگر به عنوان منبع دروس مرتبط با روانشناسی شناختی مورد استفاده دانشجویان کارشناسی ، کارشناسی ارشد و دکترای روانشناسی و علوم شناختی قرار گیرد. به دلیل اهمیت حافظه و بررسی آن در مصاحبه های تشخیصی و برنامه های درمانی ، اطلاعات این کتاب برای دانشجویان رشته پزشکی و به ویژه دستیاران روانپزشکی بسیار سودمند خواهد بود.

مترجمین بر خود لازم می دانند از همکاران گروه روانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی همدان به ویژه آقای دکتر علی قلعه ایها و خانم دکتر لیلا جهانگرد اساتید محترم گروه روانپزشکی برای همکاری و همراهیشان در ترجمه ، خانم آمینه آخوندی کارشناس ارشد علوم تربیتی آموزش و پرورش همدان به خاطر بازخوانی متن و پیشنهادات مفیدشان ، همچنین و به شکل خاص از آقای سجاد دانشیار دانشجوی علاقمند و با اخلاق رشته پزشکی دانشگاه به خاطر اسکن و جایگذاری تصاویر کتاب تشکر نمایند. از همکاران محترم دانشگاه جناب آقای دکتر سعید بشیریان معاونت محترم پژوهشی و دوست و همکار باتجربه و نکته بین جناب آقای مهندس مسعود کورکی ، جناب آقای بهزاد حسنی و همچنین از جناب آقای سیدحسن فروغی برای مساعدت در چاپ صمیمانه تشکر می نمایم.

دکتر محمد احمدپناه - دکتر محمد حقیقی

همدان - ۱۳۹۳